

БЕНЦАЛЬ Микола Гнатович (24. 05. 1891, с. Курівці, нині Зборів. р-ну Терноп. обл. — 09. 09. 1938, м. Коломия, нині Івано-Фр. обл.) — актор, режисер, театральний діяч. Батько [Я. Бенцалья-Євшана](#), чоловік [О. Бенцаль-Карп'як](#). Учень [Й. Стадника](#), [Леся Курбаса](#). Навч. у Львів. школі диригентів хору і гри на скрипці (1907–08). Працював актором у Нар. театрі товариства «Українська бесіда» у Львові (1910–24, з перервою), в «Тернопільських театральних вечорах» (1915– 17, від квітня 1916 — реж.); дир. Терноп. укр. драм. театру (1918– 19); реж. Нового львів. театру (1919–20), у Театрі [Й. Стадника](#) (1926–29); актором і реж. у різних укр. трупах, зокрема [І. Когутяка](#) (1923), [О. Міткевич](#) (1925), Театрі ім. [І. Тобілевича](#) (від 1930), який 1938 у Косові об'єднався з театром «Заграва» [В. Блавацького](#) й діяв під назвою Театр ім. [І. Котляревського](#). Б. — багатоплан.

актор, однаково майстерно виконував героїчні й комічні ролі.

Основні ролі

Гриць («Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці» [М. Старицького](#)), Омелько («[Мартин Боруля](#)» [І. Карпенка-Карого](#)), Михайло Гурман («Украдене щастя» [І. Франка](#)), Осип («Ревізор» [М. Гоголя](#)).

Основні вистави

«Безталанна» [І. Карпенка-Карого](#) (виконував роль Гната), «Шельменко-денщик» [Г. Квітки-Основ'яненка](#) (обидві – 1916), «Украдене щастя» [І. Франка](#) (1917), «Дядя Ваня» [А. Чехова](#) (1925), «Лісова пісня» [Лесі Українки](#) (1930, виконував роль Лукаша), «Бравий вояка Швейк» за [Я. Гашеком](#) (1931); уперше: «Дівчина з Маслосоюзу» (1935), «Пригода в Черчі» (1938) [Я. Барнича](#).

Рекомендована література

1. Бенцаль М. У в'язниці і на сцені: спогади про 1915–1916 // Тернопіль. 1922. № 2;
2. Кривицька Л. Бенцаль // Повість про моє життя. К., 1965;
3. Рудницький М. І. Микола Бенцаль // В наймах у Мельпомени. К., 1968;
4. Медведик П. Тернопільські театральні вечори // Наук. зап. Терноп. краєзнав. музею. Т., 1993;
5. Затварська Р. Корифеї галицьких театрів. Коломия, 1997.

[П. К. Медведик](#)

Бібліографічний опис:

Бенцаль Микола Гнатович / П. К. Медведик // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: [І. М. Дзюба](#), [А. І. Жуковський](#), [М. Г. Железняк](#) [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39122>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).